

ΕΝΤΟΣ ΕΠΟΧΗΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ 16 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2011 • ΤΕΥΧΟΣ 74 • ΠΕΡΙΟΔΟΣ Δ΄

Οι γέφυρες του Μανχάταν και η νέα αμερικάνικη εξέγερση

«**Ε**ίμαι κιόλας χρεωμένη με 38.785 δολάρια και το μόνο που έχω είναι ένα κουκλόσπιτο» γράφει το πλακάτ που κρέμεται στο στήθος της μικρής ξανθούλας Νεοϋορκέζας στη Λίμπερτι Πλάζα. Θα αρκούσε αυτή η εικόνα για να καλύψει τις κάτω από χίλιες λέξεις του editorial αυτού. Ας πούμε, όμως, ότι όλο το κείμενο θα λειτουργήσει σαν λεζάντα στην ομορφιά της εικόνας.

Θυμάστε που, επί δεκαετίες, όσο κυριαρχούσε η αντιαμερικανική υστερία στην Ελλάδα, οι περισσότεροι νομίζανε ότι οι ΗΠΑ ήταν μια αλλοτριωμένη κοινωνία με ανθρώπους κοιμισμένους από την τηλεόραση που ψήφιζαν -όσοι ψήφιζαν- σαν να αγοράζανε κάποιο προϊόν από ράφι σουπερμάρκετ; Ήταν τόσο ισοπεδωτική αυτή η άποψη, που εμπόδιζε όσους την ασπάζονταν να δουν ότι, όπως κάθε κοινωνία διαπερνάται από αντιθέσεις, έτσι και οι ΗΠΑ σπαράσσονται από βαθιές ταξικές, φυλετικές, εθνοτικές συγκρούσεις και τα κοινωνικά κινήματα δρουν, όπως σε κάθε άλλη χώρα, με τις νίκες και τις ήττες τους. Στην πραγματικότητα του πιο «καθαροίαιμου» νεοφιλελεύθερου καπιταλισμού τα πράγματα γίνονται πιο δύσκολα, γιατί δεν ευδοκίμησε η σοσιαλιστική και κομμουνιστική ιδεολογική και πολιτική συγκρότηση, όπως στην Ευρώπη, διαμορφώνοντας τη λεγόμενη «αμερικανική εξαίρεση».

Αυτή τη φορά η μαζική κοινωνική διαμαρτυρία για την κατάσταση της αμερικανικής κοινωνίας δεν χειραγωγήθηκε από το Tea Party, που δίνει την εντύπωση πως τα πάντα κινούνται στον ακροδεξιό, ρασιοιστικό και νεοφιλελεύθερο αντικρατισμό του. Οι νέοι και νέες που πολιτικοποιούνται εδώ και μερικά χρόνια στο αντιπολεμικό κίνημα, στις οικολογικές κινητοποιήσεις, στο κίνημα υπεράσπισης της δημόσιας παιδείας και υγείας, ακόμα και στην προεκλογική εκστρατεία του Ομπάμα, ξαναβγήκαν μαζικά στους δρόμους και στα πάρκα, όπου μαζεύονται οι άνθρωποι, για να αγωνιστούν εναντίον της παραπέρα υποβάθμισης της ζωής τους. Όμως, οι δρόμοι αυτοί δεν είναι όποιοι κι όποιοι. Είναι η Γουόλ Στριτ. Είναι το κέντρο του παγκόσμιου καπιταλισμού και, για την ακρίβεια, του χρηματοπιστωτικού συστήματος, που σε μεγάλο βαθμό ευθύνεται για την τροπή, την έκταση και την ένταση της οικονομικής κρίσης. Η Γουόλ Στριτ έγινε η Πλατεία Ντελ Σολ των ΗΠΑ, η Πλατεία Συντάγματος της Νέας Υόρκης. Με τη βοήθεια της ηλεκτρονικής κοινωνικής δικτύωσης και τον αέρα της εξέγερσης να φυσά δυνατά από την Ανατολή του πλανήτη ως τη Δύση, το σύνθημα «Καταλάβετε τη Γουόλ Στριτ» έγινε «Καταλάβετε τη Βοστώνη», το Λος Άντζελες, το Σικάγο και πάει λέγοντας.

Η πρόταση για την ειρηνική κατάληψη της Γουόλ Στριτ έγινε στα μέσα Ιουλίου στην ηλεκτρονική ταχυδρομική λίστα των φίλων του канаδικού περιοδικού «Adbusters» που εδώ και χρόνια ειδικεύεται στην αντικαταναλωτική πρακτική του πολιτιστικού αντάρτικου με διαστρέβλωση των συμβόλων και των logo των οικονομικών και πολιτικο-ιδεολογικών θεσμών του καπιταλιστικού συστήματος. Ένα μέλος της συντακτικής επιτροπής τόνισε ότι η ιδέα «υποστηρίχθηκε αυθόρμητα από όλον τον κόσμο και από εκεί κι ύστερα λειτούργησε σαν χιονοστιβάδα».

Το κίνημα είναι αρκετά πλουραλιστικό, καθώς στις γραμμές προς το παρόν συσχετίζεται πλήθος κόσμου με πολλαπλές και αντιφατικές

Του
Θανάση
Τσακίρη

ή αλληλοκαλυπτόμενες ταυτότητες. Ο κοινός στόχος γύρω από τον οποίο συγκεντρώνονται, εκφράζεται με τη δήλωση: «Το κυριότερο κοινό σημείο που έχουμε είναι πως είμαστε το 99%, που δεν μπορεί πια να ανεχτεί την απληστία και τη διαφθορά του 1%.» Έτσι, η γκάμα των πολιτικών και ιδεολογικών καταβολών των διαδηλωτών/τριών ποικίλλει από τους αναρχικούς και τους σοσιαλιστές ως ρεπουμπλικάνους και ελευθεριακούς, περιλαμβάνει χριστιανούς, εβραίους, μουσουλμάνους και άθεους. Χριστιανούς. Τα αιτήματα είναι: αυξήστε τους φόρους για τους πλούσιους και τις μεγάλες επιχειρήσεις, καταργήστε τα προνόμια των μεγάλων επιχειρήσεων, υποστηρίξτε τα εργατικά συνδικάτα, υπερασπίστε τη δημόσια ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και την κοινωνική ασφάλιση. Οι ελευθεριακοί που είναι ένας συνδυασμός αναρχοκαπιταλιστών και υπέρμαχων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων απαιτούν την κατάργηση του συστήματος της Κεντρικής Τράπεζας (Federal Reserve). Και σχεδόν όλοι/ες συμφωνούν στο αίτημα τερματισμού όλων των πολέμων και στην καταδίκη της εκτέλεσης του Τρόι Ντέιβις (εκτελέστηκε στις 21/9).

Όπως και στην Αθήνα, έτσι και στη Νέα Υόρκη αρχίζει να εγείρεται θέμα με τους «συμβουλάτορες». Ένας ζητάει από τους καταληψίες να γράψουν εκλογικό πρόγραμμα. Άλλος θέλει να βρεθεί «ηγέτης», άλλη θέλει να διατυπωθούν συγκεκριμένα και τεκμηριωμένα αιτήματα στα πανό κι όχι γενικά, κι άλλος τους λέει να ντύνονται... κομψότερα, για να «γράφουν» στην τηλεοπτική εικόνα και ό,τι βάλει ο νους του «επαναστάτη» συμβουλάτορα που θέλει να ελέγξει το κίνημα. Εν ολίγοις, υπάρχουν πολλές απαιτήσεις (demands) για αιτήματα (demands), όπως γράφει η Μπέτι Ριντ στο αριστερό περιοδικό «The Nation». Η οκτάχρονη κόρη της που βρέθηκε στη Λίμπερτι Πλάζα έμαθε πολύ καλύτερα από τους «συμβουλάτορες» τα αιτήματα των καταλη-

ψιών, ειδικά διαβάζοντας τα πανό: «Διδάξτε τα παιδιά σας να μοιράζονται» και «Επιστρέψτε στη μαμά μου τα χρήματά της. Μια μονογονεϊκή εργαζόμενη μαμά ...κι αυτό δεν είναι σωστό».

Από την πρώτη στιγμή την κινητοποίηση τη στήριξαν το Συνδικάτο Εργαζομένων στις Μεταφορές της Αμερικής (TWUA) και το Διεθνές Συνδικάτο Εργαζομένων στις Υπηρεσίες (SEIU). Ο πρόεδρος του νεοϋορκέζικου παραρτήματος Local 700 της TWUA, Τζον Σάμουεelson είπε πως οι 38.000 εργαζόμενοι και οι 26.000 συνταξιούχοι των δημοσίων συγκοινωνιών της πόλης συμφωνούν με την κριτική των καταληψιών πως στους πλουσιότερους Νεοϋορκέζους προσφέρονται φορολογικές ελαφρύνσεις και απαλλαγές, την ίδια στιγμή που οι κάτοικοι με τα χαμηλότερα εισοδήματα αγωνίζονται να τα βγάλουν πέρα και εξαναγκάζονται να πληρώνουν το λογαριασμό που τους αφήνουν οι κεφαλαιοκράτες και τα ακριβοπληρωμένα «σαϊνιά» της Γουόλ Στριτ. Χαρακτηριστικός τρόπος εκδήλωσης της αλληλεγγύης των μελών του συνδικάτου ήταν η ανυπακοή τους στη διαταγή της Αστυνομίας να οδηγήσουν τη Δευτέρα τα λεωφορεία στη γέφυρα του Μπρούκλιν για να παραλάβουν εκατοντάδες διαδηλωτές/τριες που είχαν συλληφθεί. Η παρέμβαση των συνδικάτων ήρθε την κατάλληλη στιγμή και θέτοντας πιο συγκεκριμένα αιτήματα στο πλαίσιο των διεκδικήσεων, αφαιρούν ένα-ένα τα επιχειρήματα των «φίλων» και «συμβουλατόρων» του κινήματος.

Στο σημερινό αφιέρωμά μας ο Σλαβόι Ζίζεκ, ο Ρίτσαρντ Γουλφ και ο Πολ Στριτ αναδεικνύουν τις διάφορες διαστάσεις της εξέγερσης, που σχετίζονται κυρίως με το τι θέλουν και τι δεν θέλουν οι συμμετέχοντες σ' αυτήν συσχετίζοντάς την τόσο με την παλιά όσο και τη νέα αριστερά του 21^{ου} αιώνα.